

JAUNĀIS CELŠ

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĪ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORĢĀNS

SESTDIEN, 23. APRĪLIS
1988. g.
№ 17 (52)

Cena 2 kap.

**STRĀDNIEKI UN
KOLHOZNIEKI!
DROŠI APĢŪSTIET
JAUNĀS SAIMNIE-
KOŠANAS METO-
DES, PROGRESĪVĀS
DARBA ORGANI-
ZĀCIJAS UN STI-
MULĒŠANAS FOR-
MAS! APĢŪSTIET
LABĀKO PIEREDZI
UN EKONOMISKĀS
ZINĀŠANAS!**

No PSKP CK Aicinājumiem
1988. gada 1. Maijā.

PANORĀMA

SĀKUSIES SĒJA

Iepriekšējā gadā vasarāju graudaugu sēklas mūsu saimniecība augsnē sāka iestrādāt 23. aprīlī, šogad mehanizatori fīrumos izbrauca piecas dienas agrāk — 19. aprīlī. Pirmajā dienā iesēti 23 hektāri miežu. Nu bet tagad kampaņa jau izvērsusies pilnā sparā, fīrumos strādā visi paredzētie agregāti, darbi izvērsti plašā frontē no akmeņu novākšanas, šķidro komplekso mēsļu iestrādāšanas līdz augsnes kultivācijai un graudu ievadīšanai tajā.

Darba dienas laikā mehanizatori apspēj 150 un vairāk hektārus labības, tādejādi nodrošinot 10 procentus lielus platību pieaugumus Pašlaik kampaņa izvērsusies jau masveidā, darba spars nesamazināies arī šodien un rīt. Laiks ir labvēlīgs

un mehanizatori visos iecirkņos cenšas saglabāt augstus darba tempus.

Vienlajīgi tika iesākta zālāju, ganību un ziemāju virsmeslošana — šis darbs nu pabeigts.

Abos saimniecības ražošanas iecirkņos mehanizatori strādā grupās pēc veicamo darbu veidiem. Šī pavasara īpatnība ir tāda, ka pārtraukumi starp pirmo un otro kultīvēšanu, tāpat arī pašu sēju ir ļoti nelieli.

Graudaugiem atvēlēti 1500 hektāri zemju. Sākas jau arī citu kultūru sēja, vasarāji šogad aizņems turpat 2000 hektāru. Drīz vien klāt būs brīdis, kad vajadzēs uzsākt arī sējumu kopšanu. Ar katru dienu fīrumos izbrauc aizvien vairāk tehnikas, traktoru balsis dzirdamas pa visu saimniecību.

Jevstolija IVANOVA,
dispečere

AGROFIRMAS ĻAUDIS ATPŪTĪSIES ĶEMEROS

Pēc krietna darba katram cilvēkam vajadzīga atpūta. Daudzi izvēlas aktīvu atpūtu — pērk tūrisma ceļazīmes, dodas tālos pārgājienos, apceļo mūsu plašo Dzimteni. Viena tāda izbrauciena uz tālām malām un svešām pilsētām pietiek visam gadam, līdz nākamajai reizei. Bet cilvēkam vajadzīga arī atpūta. Un tieši uz atpūtas nāmiem, sanatorijām visgrūtāk dabūt ceļazīmes. Pie tam, tās visvairāk gadās laikā, kad cilvēks jau savu atvaļinājumu izmantojis, ziemas vai rudens mēnešos, kad laiks jāpavada slēgtās telpās.

No mūsu agrofirmas ceļazīmes uz atpūtas nāmiem un sanatorijām varēja izmantot tikai divi trīs cilvēki. Tādā lielā kolektīvā tas bija gaužām maz. Tagad stāvoklis krasi mainījies. Agrofirma noslēgusi sadarbības līgumus ar celtniecības organizācijām un republikas kūrortu pārvaldi par telpu būvniecību kūrortu pilsētā — Ķemeru. Saskaņā ar šo līgumu mūsu kolhozagrofirma iegūst tiesības gadā saņemt 60 ceļazīmes. Tas nozīmē, ka praktiski dažu gadu laikā katrs no mūsu kolektīva strādniekiem un kolhozniekiem savu veselību varēs uzlabot un arī lieliski atpūties kūrortvietā, kuras slava pazīstama tālu aiz mūsu republikas robežām.

Šī izdevība mums radusies ar jaunās modernas sanatorijas «Daugava» celtniecību, kuru paredzēts pabeigt nākamajā — 1989. gadā. Piedalīšanās celtniecībā agrofirmai izdevīga, jo paju iemaksu summa ir neliela — 50 tūkstoši rubļu.

KĀ SERVĒT SVĒTKU GALDU

PSR Savienībā pazīstamās Rīgas kulināres Ninas Masilūnes lekcija, kas pagājušā nedēļā notika kolhozagrofirms kultūras namā, bija vēltīta svētku galdam. Kulinārijas meistare pastāstīja, kā no zivju konserviem, auksti un karsti kūpinātām zivīm, sviesta, krējuma, olām, mazbērnu barības koncentrāta, karamelēm un citiem veikalos ikdienā dabūjamiem produktiem var uzburēt oriģinālu un skaistu svētku mielastu, nosauca vairākas receptes.

Galda etiķete prasa, lai uz tā noteikti būtu salvetes. Nina Masilūne parādīja vairākus salvešu salocīšanas veidus, pieskārs galda klāšanas estētikai.

Viņa pastāstīja arī par savu ieguldījumu kulinārijas mākslas popularizēšanā grāmatās. Izdevniecībai «Avots» nodots jauns manuskripts «Lauku virtuve», divi manuskripti top Maskavas izdevniecībā.

M. AUSTRUMA

Prēmija par panākumiem

Kopā ar PSKP CK, PSRS Ministru Padomes, VACP un VLKJS CK ceļojošo Sarkanā karoga mūsu agrofirmā piešķirta prēmija 15840 rubļu apmērā, firma ierakstīta PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādes Goda* plāksnē. Bez tam no Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskās komitejas ražošanas un sociālās attīstības vienotā centralizētā fonda kolhozagrofirms tāda paša vienotā centralizētā fonda palielināšanai piešķirti 65500 rubļu līdzekļu, kas paredzēti, pamatojoties uz Vissavienības sociālistiskās sacensības noteikumiem. Šī nauda tiks izlietota sociāli kulturālajiem pasākumiem un dzīvokļu celtniecībā.

IECERĒTAIS — IZPILDĪTS

Kā iepriekš plānojam, Komunistiskajā sestdienas talkā, kas bija veltīta Vladimira Iljiča Lenina 118. dzimšanas dienai, piedalījās visi mūsu agrofirmas strādnieki un kolhoznieki. Piecgades fondā ieskaitīti ievērojami vairāk līdzekļu, nekā bija sākotnēji paredzēti.

Rūpnīcās, kurās darbs ir mainās, talkas dienā strādāja kārtējās maiņas, tas ir kolektīvi, kuriem tas bija jādarbojas pēc grafika. Brīvie cilvēki piedalījās teritoriju sakopšanā, veica citus darbus. Tie pa lielākajai daļai bija kantu darbinieki, vidējā posma un augstāki vadītāji.

Siera rūpnīcas kolektīva maiņas, kuras talkas dienā nebija iespējams nodrošināt ar darbu sakarā ar ražošanas specifiku un vajadzību, savu ieguldījumu piecgades fondā deva pirms noliktā talkas laika un arī pēc tā. Piemēram, vairāku cilvēku grupas ieradās kolhozagrofirms saimniecībā, lai palīdzētu veikt vienu no svarīgākajiem un nemehanizējamajiem darbiem pirmsējās dienās — kartupeļu pārļāšanos, atšķirojot bojātos un stādīšanai nederīgos bumbuļus. Pārļāstie bumbuļi pēc ziemas glabāšanas šajās saulainajās dienās lieliski jārovizējās, uzņemot saules dzīvīgos starus, kuri iznīcina kaitīgo mikrofloru, uzkrājušos ziemāšanas laikā, ieguva lielāku dīdžības un augšanas enerģiju.

Komunistiskajā sestdienas talkā piedalījās 731 kolhoznieks. Todien dzīva rosība valdīja ne tikai pie kartupeļu stīrpām, bet arī lopu no-

vietnēs, kur aizvien intensīvāk gatavoja vasaras ganību cēlienam. Lopkopēji veica gan savus neatliekamākos parastos ikdienas darbus, gan arī parūpējās, lai tīrāk un patīkamāk izskatītos novietnēs, apkārtnē. Rosīgi strādāja mehānizatori, lai pavisam uz priekšu teritorijas sakārtošanu, kas viņiem ir «sāpju bērns».

Darbs tika turpināts arī celtniecības laukumos gan firmas centrālā ciemata teritorijā esošajos būvobjektos, gan arī celtnēs, kuras top pilsētas rūpnīcās.

Siera rūpnīcā strādāja 372 cilvēki. Viņu sarožotās produkcijas apjoms, rēķinot 1982. gada 1. janvāra salīdzināmajās cenās, sastāda 16840 rubļus. Jāpiebilst, ka visa sarožotā produkcija ir vērīga plāna, tā iegūta, izmantojot ietaupītos energoresursus.

Linu fabrikā un cietes rūpnīcā savos pamatdarbos strādāja lielākā daļa cilvēku, bet tie, kuriem bija brīvdienu, piedalījās teritoriju labiekārtošanā un sakopšanā. Laiks gadijās kā uz pasūtījumu — pavasarīgi silts. Lai arī vējš vēl atnesa aukstā gaisa masas, taču tas nespēja mazināt kopīgo prieku par darbu.

Attēlos: siera rūpnīcas siltumnīcās pavasarī jau sen saimnieko, tie šajās dienās būs ienākušies arī gurķi, tomēri, ja fotografēties, tad darbinieces labāk vēlas pie ziediem; visus Grigorija Medvedjeva brigādes laudis nav iespējams savākt, jo viņi jau pabeigusi bērnu dārza sienu būvi un tagad sedz jumtu, leņķa sastopami tikai betona maisītāja apkalpotāji;

kartupeļu pārļāšanos talkā.

Praksē — uz savu saimniecību

Šķiet, vēl pavisam nesen kārtotajam dokumentam un kopā ar daudziem citiem sūtījām uz Višķu sovhoztehnikumu ar agrofirmas stipendijām Aināru Bernānu un Māri Meluškānu. Bet nu jau viņi ir pieauguši vīri — mājās mehanizācijas nodaļas trešajā kursā. Lielī vīri arī tāpēc, ka abiem jau ir

specialitātes — trešās klases traktori un mašīnisti. Tas viņiem dod pilnas tiesības kopā ar pieredzējušajiem traktoriem patstāvīgi izbraukt ar traktoriem pavasara lauku darbos. Šī mūsu pušiem ir ražošanas prakse, un to viņi kā pieklājas pavada savā saimniecībā.

Atveduši vēl līdz četrus biedrus — citu mūsu rajona skolu absolventus, kuri mājās Višķos.

Visiem jaunajiem mehanizatoriem, saimniecības palīgiem šī gada pavasara lauku darbos, ir savi darbaudzinātāji. Jaunieši saimniecībā strādās līdz 15. maijam. Gribas cerēt, ka viņi godam veiks uzdevumus, parādīs augstu apzinīgumu, disciplinētību un arī savas jaunās profesijas lielu cieņu, tā ka raksturojumus skolai mums būs jāraksta tikai pateicības vārdi un labas atsauksmes.

Vera LEONOVA,
kadru nodaļas priekšniece

AR PADOMU UN PRAKTISKU PALĪDZĪBU

Agrofirms kolhozs «Krasnij Oktjabrj» 1961. gadā ieguva paraugsaimniecības statusu, vēlāk nosaukums tika izmainīts pret atbalsta paraugsaimniecību, bet tagad kolhozagrofirma sastāvā tā ir bāzes saimniecība. Visos šajos nosaukumos un arī attiecīgos attīstības posmos izpaužas šādu saimniecību loma un uzdevumi, tām tiek izvirzītas augstākas prasības. Vairākas no republikas paraugsaimniecībām pēdējos gados nav noturējušas vajadzīgos attīstības tempus un tām nācies šķirties no šī godpilnā nosaukuma, tas piešķirts citām, spēcīgākām, attīstītākām.

Taču personiskais paraugs ir tikai daļa, ko no šādām saimniecībām gaida rajonā. Daudz svarīgāk ir, lai bāzes saimniecību speciālisti sniegtu palīdzību uz vietām gan ar praktiskiem padomiem, gan izstrādājot piemērotas tehnoloģijas un tamlīdzīgi. Savstarpējās attiecības un vicamie darbi tiek paredzēti līgumos un par zināmu atlīdzību.

Viena no lielākajām linkoptības saimniecībām rajonā ir kolhozs «Dzintars». «Ziemeļu zīdam» te atvēl vairāk par diviem simtiem hektāru zemes, cenšas ievērot augstas sastrādes prasības, taču vēlākajā gaitā dažādu iemeslu dēļ rodas zudumi. Nereti ir arī tā, ka bioloģiskā raža uz lauka sola

AKTUĀLI

daudz linšķiedras, bet novākta, saglabāta un piegādāta pārstrādei tiek tikai daļa. Pie kam ne tikai šajā, bet arī citās saimniecībās ir līdzīgi.

Agrofirms kolhoza speciālisti šogad uz līgumu pamatiem uzņemas šefību par linkoptības uzlabošanu divās rajona saimniecībās — jau pieminētajā kolhozā «Dzintars» un Raiņa saimniecībā. Kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vadošie speciālisti izbrauca uz vietām, iepazīnās ar linu audzēšanai paredzētajiem laukiem, to sastrādes kvalitāti, sēklām, darba organizāciju audzēšanas ciklā, novākšanu un sagatavošanu pārstrādei, vadoties no šiem izejas datiem tiks izstrādātas konkrētas rekomendācijas. Protams, to autoriem būs jāparūpējas, lai šie ieteikumi tiktu arī izpildīti. Turklāt tiek veikti pasākumi, uzstādot papildus jaudas salmiņu žāvēšanai, lai linu lauku ražu lielākos apmēros varētu saimniecības realizēt pēc principa «lauks — fabrika».

Šogad saimniecība sāk arī melnrubās šķirnes tētiņu realizēšanu. Sākumā to pārdos nedaudz, vēlēšanos tās iegādāties pirmie izteikuši M. Gorkija kolhoza lopkopēji. Turpmāk tāpat kā linkoptībā, citu kultūru audzēšanā, tā arī lopkopībā palīdzība palielināsies.

A. MEŽMALIS

Nobeigums, sākums 16. numurā

Iepazīstinājām ar partijas konferenču sanāksšanas laiku un svarīgākajiem jautājumiem, kas tajās tika izskatīti. Pirmsrevolūcijas laikā konferenču kongresiem atšķīrās ar pārstāvniecību. Kongresa delegātus izvirza partijas zemākās organizācijas, visi partijas biedri; uz konferencēm savus pārstāvjus sūtīja vietējās komitejas, jo delegātu vēlēšanas, atrodoties nelegālā stāvoklī, bija visai sarežģītas, turklāt arī bīstams pasākums. Konferenču sarīkošanā tika iesaistīti vietējo komiteju aktīvistu, līdz ar to bija iespējama to operatīva sasaukšana.

So pieredzi izmantoja arī pēc revolūcijas.

Pirmajā konferencē piedalījās tikai 41 delegāts. Otrajā, kas notika Tammerforsā (tagad Tampere) piedalījās arī trīs Latvijas sociāldemokrātijas pārstāvji. V. I. Ļeņins rakstīja, ka boļševiki, latvieši un poļi konferencē nezaudēja laiku menševistiskās rezolūcijas par blokiem noslēpšanai, necentās izstrādāt kompromisus, bet pretstādīja savus lozungus, savu vēlēšanu kampaņas taktiku. Divi latviešu sociāldemokrāti piedalījās arī trešajā konferencē, kas notika somu pilsētā Kotkā. Latvijas sociāldemokrātijai trešajā konferencē Helsingforsā (Helsinkos) pārstāvēja tāpat trīs delegāti (no 27):

Vismazākais delegātu skaits bija piektajā konferencē — 16, toties nākamā, sestā, jau bija tikpat nozīmīga kā partijas kongress — savus pārstāvjus bija atsūtījušas 20 organizācijas. Septītajā (aprīļa) konferencē bija pirmā legālā un pirmā, kas notika vaiss ne ārzemēs, bet savā zemē, tajā Latviju pārstāvēja 5 delegāti, turklāt divi latvieši

PARTIJAS KONFERENCES

bija delegāti no Petrogradas un Maskavas boļševiku organizācijām — P. Stučka un J. Lencmanis. Arī tai bija kongresa nozīme. Kopā ar daudziem citiem dokumentiem tika pieņemta rezolūcija ar prasību visu zemi nacionalizēt un nodot zemnieku komiteju rīcībā, lēmums par galvenajiem virzieniem partijas jaunās programmas izstrādāšanai, ko ierosināja V. I. Ļeņins. Un nākamajā konferencē, kas 1919. gada 2.—4. decembrī notika Maskavā, tika pieņemti jaunie partijas statūti.

Tātad, katra no konferencēm raksturīga ar vairākiem svarīgiem darba kārtības jautājumiem. To sasaukšana tika paredzēta arī kongresu lēmumos, taču XIX partijas kongresā, kas notika 1952. gadā, pieņemtajos partijas statūtos vispār jau nebija paredzēts šāds punkts. No jauna tas parādījās pēc četrpadsmit gadiem partijas XXIII kongresā, kas notika 1966. gadā. Taču praktiski netika realizēti.

Partija uzsākusī Ļeņinskā normu atjaunošanu savā dzīvē, tiek atjaunota arī konferenču rīkošana. Vēsturiski bija izveidojies, ka šie partijas forumi bija visdemokrātiskākie partijas dzīves institūti, un tajos tika izskatīti kārtējie vai arī ekstrēmie jautājumi.

19. partijas konference notiks šogad 28. jūnijā, tās dienas kārtībā ir PSKP XXVII kongresa lēmumu izpildes gaitas un šīs piecades plānu izpildes apspriešana, partijas organizatoriskie uzdevumi, lai padziļinātu pārkārtošanos un de-

mokratizāciju, kā arī citi. Tajā dzīvi un pamatīgi tiks analizēta partijas dzīve trijos pārkārtošanās gados, īpaša uzmanība pievērsta likuma par uzņēmumu izpildi. Konferencē nospraudīs jaunus uzdevumus demokratizācijas procesā, radikālas ekonomiskās politikas apstākļos, mūsu politiskās sistēmas tālākai pilnveidošanai valsts attīstības jaunajā posmā, līdz ar to pārkārtošanās iegūtu jaunu spēcīgu impulsu.

Vissavienības partijas konferenču sasaukšanu un norisi saskaņā ar PSKP Statūtiem īsteno PSKP Centrālā Komiteja. Lēmums par 19. konferences sasaukšanu pieņemts 1987. gada 26. jūnija Plēnumā. Noteiktā pārstāvniecības norma — viens delegāts no 3780 partijas biedriem. Tas nozīmē, ka šajā konferencē piedalīsies vismaz pieci tūkstoši delegātu. Mēs jau pastāstījām, cik delegātu piedalījās pirmajās konferencēs, bet arī vēlākajās to skaits bija krievnie mazāks, piemēram, astoņpadsmitajā bija 456 delegāti, septiņpadsmitajā — 386 delegāti ar balsstiesībām, attiecīgi 138 un 525 — ar padomdevēja tiesībām.

Drīz sāksies delegātu vēlēšanas Vissavienības partijas 19. konferencei — tos mūsu republikā ievēlēs partijas Centrālās Komitejas plēnumā. Līdz tam, arī pašlaik, presē, televīzijā un radio padomju ļaudis izsaka savus vēlējumus un priekšlikumus, vērtējumus un ierosinājumus, arī to, ka no tās gaida nozīmīgus lēmumus.

Atzinība republikā

Šajās dienās Rīgā 3. vidusskolā risinājās kārtējā republikāniskā tēlotājas mākslas olimpiāde, kurā no mūsu rajona piedalījās triju skolu labākie zīmētāji un viens veidotājs. Mūsu vidusskolas pārstāve, 6. b klases skolniece Nataša Gadļevska izcīnīja uzvaru savā grupā rajonā, līdz ar to tiesības braukt uz republikas galvaspilsētu. Rajona olimpiādē audzēkņu darbus vērtēja pazīstams mākslinieks, T. Zaļkalna Mākslas akadēmijas absolvents, tagad Suntažu astoņgadīgās skolas skolotājs Andrejs Linde.

Ir ļoti patīkami, ka mana skolniece no olimpiādes pārbrauca ar atzinību — tie bija divkārti svētki. Nataša bija izvēlējusies bērzu, upīti — tradicionālo mūsu novada ainavu, to uzgleznoja guašā. Un viņas darbs guva atzinību.

Marianna ABRICKA.

Pārkārtošanās mūsu zemē, kurss uz demokrātizāciju izraisījis daudzas agrāk nebijušas parādības. Starp tām ir arī aizvien pieaugoša godīgo darba darītāju neiecietība pret disciplīnas grāvējiem, slaisiem, darba kavētājiem, kas citu aizmugurē kā dieva austi jutušies gadiem ilgi, strādājuši pa roku galam, maz domājuši un gādājuši par kolektīva kopīgo labklājību, kopīgo uzdevumu veikšanu, bet labumus centušies pagāret pirmie. Vai tieši no šejienes nesakņojas tāds ļaunums, ka uzņēmums hroniski neizpildīja ražošanas plānus, ka tā izgatavotā produkcija bija ārpus kritikas?

Dzērājus un plēncus var droši salīdzināt ar ļaundabīgiem audzējiem, kas ar savu klātbūtni, lai arī lēni, tomēr neglājami saindē veselos audus, izplatās aizvien tālāk, aizvien lielākos apmēros paralizē darbu. Un, lai organisms no jauna atgūtu veselību, kas ir daudz sarežģītāks process, nekā tā degradēšanās, lejupeļde, varēja glābt tikai ķirurģiska operācija — šo audzēju aizvākšana. To esam sākuši darīt. Zināms, cik vērti ir dīkdienū un žūpu zvērestī laboties un atsākt strādāt — līdz nākamajai iedzeršanai, līdz nākamajam kavējumam.

Mūs pamatoti kritizēja par iecietību pret disciplīnas grāvējiem, žūpām. Pat sievietes bija pievērsušās dzeršanas netikumam. Aizturēti āļējāms pilsētas ielās reibumā, izdarījuši dažādus pārkāpumus un pat noziegumus — linu fabrikas

Atjaunotnes stingrā gaita

strādnieki. Citu mūsu agrofirmas rūpnīcu kolektīvus uzslavē par darba uzdevumu veikšanu — linu fabrikai atgādina kārtējā dzērāja kārtējo izdarību. Bet tas, beidzot parādījies savā darba vietā, noraud gauzu asaru, viņam notic, sak, lai būtu pēdējā reize.

Be, «pēdējās» nāca un gāja, un viss palika pa vecam. Nonācis pat tik tālu, ka divi fabrikas strādnieki komunisti Ēvalds Zagorskijs un Tekla Pudāne bija jāizslēdz no partijas rindām.

Beidzot mūsu uzņēmums ir sagaidījis brīdi, kad var sākties ilgi gaidītā rekonstrukcija. Šogad vēl netiks izdarīts radikāls pavērsiens, bet nākamgad jau ieguldīs lielus kapitālos līdzekļus. Paredzētie rekonstrukcijas uzdevumi un darbu apjoms liecina, ka mūsu uzņēmums varēs droši nostāties līdzās citiem, kur strād-

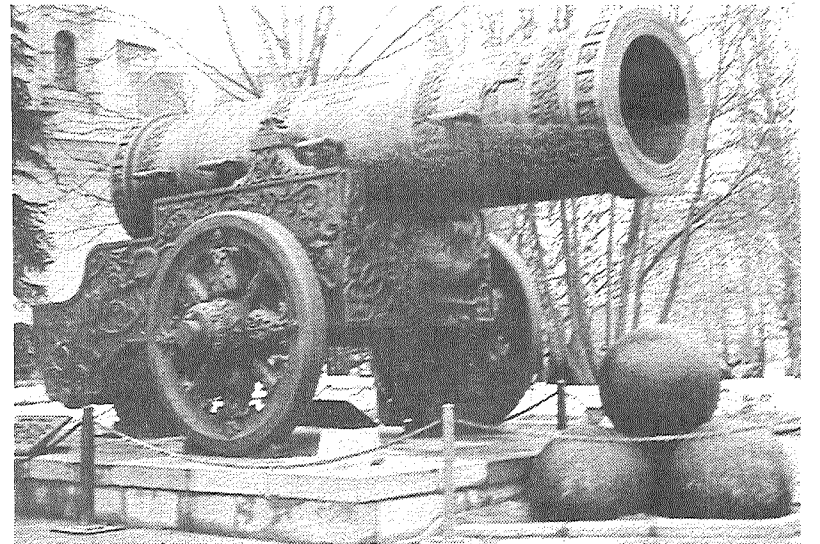
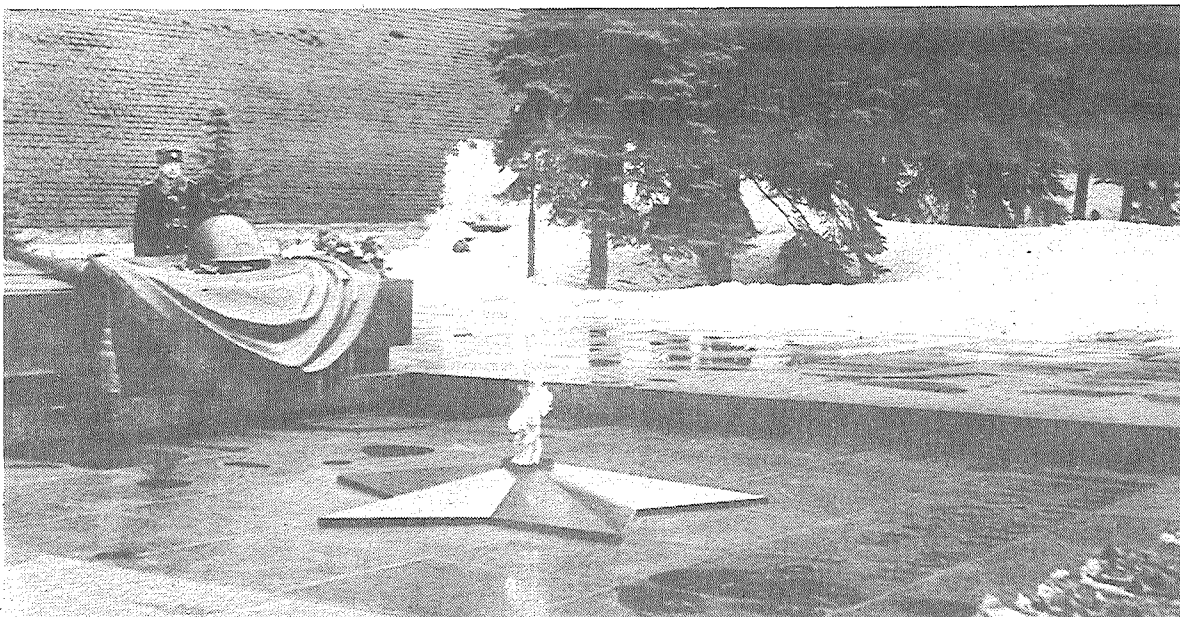
niekiem dotas visas iespējas augstāzīgam darbam. Un lai šajā modernizētajā fabrikā velkam līdzī balastu, kas tik daudz ir traucējis līdz šim? Nekādā gadījumā.

Atjaunotne prasa stingru un enerģisku rīcību. Un pirmām kārtām mums jāizdara rindu tīrīšana. Tīrīšanas laiks graša vērtiem šolījumiem pagājis, stingri un nelokāmi atbrīvojami no dzērājiem, darba kavētājiem, slaisiem. Agrofirmas autoritāte palielinās diendienā, tā ka mums nav problēmas, ko nu liksim vietā. Ražošana neapstājas, jo uz fabriku strādāt atnāk godīgi un izdarīgi cilvēki. Atbrīvoti vairāki disciplīnas grāvēji, darba kavētāji, uz kuriem nevarēja palauties, kuri ne reizi vien bija pievīlušī kolektīvu.

Lūk, kādi ir rezultāti. Mūsu uzņēmums pagājušajā gadā ievērojami samazināja zaudējumu summu — gandrīz divas reizes, pietuvojās reālai iespējai sākt rēķināt rentabilitātes procentus. Šogad pirmajā ceturksnī — palielināta garās šķiedras ražošana, plāni sekmīgi izpildīti, līdz ar to uzlabojas arī fabrikas finansiālais stāvoklis.

Be tam visam — ciešs sakars ar pasākumiem, ko mūsu uzņēmuma apzinīgi strādnieki, inženierietniskie darbinieki un vadība veic cīņā par darbu un tehnoloģiskās disciplīnas celšanu.

Jāzeps VASIĻEVSKIS,
kolhozagrofirms ģenerāldirektora vietnieks linu
produkcijas sagādē, uzglabāšanā un pārstrādē.

Attēlos: pie Nezināmā
kareivja kapa; cars liel-
gabals un cars zvans.
Vladimira AGAFONOVA
foto.

Šo iespaidu mums visai dzīvei gana

Pavasara brīvdienās mūsu vidusskolas abu sesto klašu audzēkņi savu skolotāju Martas Kavinskas un Antonijas Silas vadībā devās tālā un ļoti interesantā ekskursijā — uz Dzimtenes galvaspilsētu Maskavu. Tā ir liela laime, pastaigāt pa šo skaisto, vareno un katram cilvēkam mīļo pilsētu, pabūt uz Sarkanā laukuma, Kremli, redzēt kaut niecīgu daļiņu no pilsētas, par kuru esam tik daudz dzirdējuši, mācījušies.

Visus iespaidus jau nav iespējams izteikt vārdos. Ko mēs redzējām un pār-dzīvojām, var spriest pat no tā, ja nosaucam svarīgākos savas ekskursijas objektus. Politehniskajā muzejā iepazīnāms, kā no zemes dzīlēm iegūst naftu, redzējām daudz cita interesanta. Zooloģiskajā dārzā, diemžēl, todien bija remonts, bet arī tas, ko mums izdevās redzēt, atstāja lielu iespaidu.

Mūsu ekskursija turpinājās otrajā dienā.

Pabijām Austrumu tautu kultūras muzejā, kur iepazīnāms ar indiešu cilšu kultūru. Pēc tam ieradāmies PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādē, kur apskatījām graudkopības un citus paviljonus, «Ziemas dārzus».

Kosmonautikas muzejā parādīja kinofilmu par cilvēku lidojumiem Kosmosā, apskatījām ekspozīciju par pirmo cilvēku, kas to izdarīja — Juniju Gagarinu. Redzējām mašīnu, ko zinātnieki un izgudrotāji aizsūtīja izdarīt pētījumus uz Mēness.

Tā gluži nemanot pagāja otrā ekskursijas diena. Noguruši bijām pamatīgi, pār-pilni ar visu redzēto un dzirdēto. Taču pēc nakts atpūtas atkal bijām mozi un kāri uztvērām jaunās zināšanas. Mums bija iespēja piedalīties braucienā pa ievērojamākajām galvaspilsētas vietām. Sirdis priekā

trīcēja, kad spērām kājas uz Sarkanā laukuma, kad pa Spaskas vārtiem iegājām Maskavas un visas mūsu lielās valsts sirdi — Kremli, tuvumā apskatījām slavenos carus — zvanu un lielgabalu.

Tad ieradāmies Ļeņina kalnos, no kuriens paveras skaists un apbrīnojams skaits uz mūsu Maskavu, Maskavas upi un Kremli aiz tās, kur noreibst galva, skatoties uz universitātes augstceltni. Bijām Malodevičjas kapos, arī baznīcā, kur laulājās lielais krievu dzejnieks Aleksandrs Puškins. Katrā no šīm vietām autobuss apstājās uz brīdi, mēs izkāpām no tā un ļoti uzmanīgi klausījāmies, lai neuzd neviens vārds, ko teica ekskursijas vadītāja.

So triju dienu iespaidu pietiks visai mūsu dzīvei.

Natālija GADĻEVSKA.

Kolhoza pirmais ražošanas iecirknis ir visai savdabīgs gan pēc reljefa, gan augšņu mehāniskā sastāva. Dienvidu daļā pacēlas mālainas pauguraines, starp kurām izvietotas mežu audzes un purvainas ieplakas, ziemeļu daļā plešas līdzenāki lauki, kur iekārtoti iecirknī lielākie lauku masīvi, arī augsnes te ir vieglākas. Kolektīvizācijas pirmajos gados tradicionāli ieguva mazāk par piecpadsmit centneriem graudu no hektāra. Šāda parādība tika uzskatīta par negrozāmu. Neiespējami izmainīt. Taču, attīstoties saimniecībai, kurā izstrādāta un ieviesta zinātniski nopamatojuma saimniecības sistēma, uzskati ir stipri mainījušies. To veicināja arī tas, ka šajos gados veikts daudz darba lauku nosusināšanā, lieli ieguldījumi izdarīti kultūrtehniko pasākumu veikšanai, tajā skaitā krūmāju iznīcināšanai, tīrumu konfigurācijas uzlabošanai, veidojot lielākas un ērtāk apstrādājamās viengabalā platības.

Visus pēdējos gadus iecirknī, saskaņā ar zinātniski izstrādāto saimniecības sistēmu, iestrādāts mēslajums augsnes, rūpīgi gatavota augsne pirms sējas, ievēroti atsevišķu kultūru augu optimālie augšanas apstākļi, augu seku secība. Mehānizatori un laukoppeji laikus centušies padarīt darbus. Tādējādi ar gadiem izveidojies augsts augšņu agrifons.

Pērn saimniecībā iegūta rekordliela graudaugu raža — 48,3 centneri, bet 1 ražošanas iecirknī, kur par priekšnieku strādā Voldeņars Adamovičs un kur graudaugi aizņēma 1010 hektārus, katrs no tiem deva 52,5 centnerus graudu. Arī šis rādītājs ir rekords.

Iecirknī sēj daudzus šķirņu vasarāju un ziemāju graudaugus, dažāda ir to atsaucība pret augsnes un klimatiskajiem apstākļiem, dažādas arī ražas. Vislielākais iekūlums bija auzām «Selma» — 57,2 centneri no hektāra, rudzi «Čulpan» deva pa 51,5 centneriem, mieži — 50,5 centneri, ziemas vīši «Donas puspunduris» — 49,8 centneri. Audzē vairākas miežu šķirnes, tajā skaitā «Saima», «Svalef», «Ida» un citas, tās izvietotas atkarībā no augsnes agrifona.

Kā visā saimniecībā, tā arī šajā iecirknī liela loma tiek piešķirta organisko mēslu iestrādei, šī darba veikšana termiņu nodrošināšanai. Kūtmēsli tiek gatavoti lielās stīpās kopā ar pakaišu kūdru un citiem komponentiem, kur tie nostāvas vajadzīgo laiku, lai masa pagūtu sadalīties, tad izklidē un iear.

Pateicoties ilgo gadu rūpīgam darbam, tagad aramzemes novērtējums

šīnu (7,5 centimetri), bet platības ar zālāju pasēju pielieto platāku rindu sējmašīnas. Jau vairākus gadus no vietas šo darbu veic vieni un tie paši mehānizatori, pārbaudīti darba, lietiski, nosvērti. Tie ir Izidoros Vibornais, kurš 1987. gada pavasarī strādāja ar kombinēto importa sējmašīnu, Platons Leonovs, Zotiks Balala-

jau daudz kas izdarīts, regulāri pavasaros pirms sējas un rudenos pēc ražas novākšanas īpašas vienības apstrādā laukus un novāc virspusē iznākušos akmeņus. Līdz ar to turpmākajā gaitā vieglāk un labāk ir sagatavot augsni, rudens pusē, novākšanas cēlienā, drošāk izmantot tehniku, — tā ir pasargāta no nejausiem lūzu-

platību, atstāj sloksnes pie stabiem, kuru mūsu laukos ir biezs, stūros. Viņu tempu necenšas bremzēt, jo svarīgi ir iespējami ātrāk novākt lielāko masu. Stabu vietu applausānai, stūru sakopšanai, citās grūti pieejamās vietās atlikumu savākšanai izmantoja likumu zemē ražoto kombainu SK-5 «Niva».

Ražošanas iecirknī svarīgākajos darbos norīko pieredzējušus un apzinīgākos mehānizatorus, uz kuriem var paļauties, var tos nekontrolēt uz katru soļu. Taču iecirkņa priekšnieks vienmēr pagūst pat vairākas reizes ierasties vietās, kur tiek risināti svarīgākie darbi, pats savām acīm var redzēt, vai viss rit pēc pārbaudītiem likumiem, precīzi un kvalitatīvi. Pie tādas kārtības mehānizatori jau sen pieraduši un iebildumus neceļ, neuzskata to par «īkumainu piekasišanos».

Visu darbu svarīgs vienojošs elements ir to precīza organizēšana un izkārtošana. Iecirkņa priekšnieks spēj tālredzīgi paraudzīties uz priekšu, «izdomāt vairākus gājienus», un tālab negadās sastrēgumi, mehānizatori nenonāk strupcelā, nezino, ko iesākt un ko darīt. Precizitātei un rītmiskumam īpaša nozīme ir rudenos, kad sākas ražas novākšana, jo vislielākie zudumi iespējami tieši šajā laikā.

Runājot par ražu palielināšanu, nedrīkst aizmirst tādus svarīgus faktorus, kā augsnes kalpošana. Šos materiālus saimniecībā centralizēti iestrādā zinātniski tehniskā apvienība «Latvijas agroķīmija» ar savu tehniku. Iecirkņa priekšnieka uzdevums ir norādīt vajadzīgos laukus, pieprasīt mehānizatoriem, lai tiktu ievērotas iestrādes normas, kalpošanu izdarītu agrā pavasarī, kad pieturas rīta sasulums, sniega sega ir maza.

I ražošanas iecirkņa vadītāja Voldeņara Adamoviča darbā ir tikai viņam raksturīgā rūpība, ko prasa arī no citiem, izdarība, uzdevumu pareiza izpratne un enerģiska rīcība. **Antons RANCĀNS**

AUGSTU RAŽU MEISTARS

KOLHOZAGROFIRMAS «KRASNĪJ OKTJABRĪ» SAIMNIECĪBAS I RAŽOŠANAS IECIRKŅA PRIEKŠNIEKA VOLDEMĀRA ADAMOVIČA PIEREDZE

ir 40 balles. Tas jau ir drošs un stabils pamats augstai lauku atdevei.

Līdzīgos apstākļos strādā arī otrs saimniecības ražošanas iecirknis, arī tur 1987. gadā nebija sliktas ražas. Tomēr pirmais aizsteidzās priekšā. Tā priekšnieka Voldeņara Adamoviča saimnieciskajā darbībā var izdalīt svarīgākos kritērijus, pie kuriem pakavēsimies mazliet sīkāk.

— **Kvalitatīvi sagatavot augsni.** Tam šajā iecirknī pievērsta sevišķa uzmanība, darbā tiek pieaicināti spējīgākie mehānizatori, kuri izceļas ar prasmi, kuriem ir liela praktiskā darba pieredze. Zeme katrā ziņā līdzeni tiek apstrādāta rudenī, rūpīgi apvēršot velēnu. Rugaines noloba. Tāpat rūpīgi izdara kultivāciju, pirms sējas sagatavošanu.

— **Sēju uzsāk, kad augsne jau nogatavojusies.** Pietiekami sasīlusi irdena, ar mazliet apžuvsu virsējo kārtiņu, bet dziļāk ir pietiekami valšana.

— **Izmanto šaurrindu sējma-**

šīnu un citi.

— **Sējas agregāti pa lauku virzās lēni,** lai gaudi labāk iestrādātos. Stingri tiek ievēroti sēklu iestrādes dziļums, jo rūpīgi raugās, lai nepaliek pārvaldes.

— **Tiek izmantota tikai augstas klases sēkla,** kas savlaicīgi sagatavota, nav bijusi pakļauta mehāniskiem bojājumiem, krasām temperatūras maiņām žāvējot un uzglabājot ziemas apstākļos. Laikā kodināta.

— **Virsmēslajums dod izlases veidā.** Ja sējumi pietiekoši spēcīgi, augi attīstās labi, tad tas nemaz nav vajadzīgs, jāpiebaro tikai platības, kur zemenis ir vārgs. Tā sībri nesakrīt veldrē, kā tas ir pārmērīgi mēslojot visu pēc kārtas.

— **Liela vērtība veltīta akmeņu novākšanai.** Iecirkņa laukos to bija pārbaudīta, par ko liecina kaudzes laukumā. Taču arī tagad, kad gadu gaitā

miem.

— **Ražas novākšana tiek uzcēta labākajiem mehānizatoriem,** tie ir ar lielu pieredzi un godprātīgi vīri, kuri rūpīgi sakārto tehniku šim atbildīgajam darbam, neregulē, lai neļautu gaudiem izbirt, neatstātu neizkultas vārpas.

1987. gadā iecirknī pirmo reizi tika pielietoti Vācijas Demokrātiskajā Republikā ražotie kombaini E-516, kuriem augstāks darba ražīgums, lieliska hermetizācija un ražas zudumi tieši novākšanas periodā bija minimāli. Saldzinājumam ar kombainiem SK-5, ko šajā iecirknī izmantoja ražas novākšanā iepriekšējos gados, importētie ir galvas tiesu pārāki. Nepaliek uz lauka salmu kaudzes, kuras vēlāk kupli sazaļo, neparādās arī zaļi ceļi rugainēs.

— **Neatstāj nenovāktu ne vārpu.** Strādājot grupveidā, mehānizatori cenšas darba dienā aptvert iespējami lielāku

VEIKSMĪGI

Kolhozagrofirms ekonomisti izdarījuši slaucamo govju fermu kolektīvu darba kopsavilkumu pirmajos trijos mēnešos. Lopkopjiem par veikumu sarkt nenākas — kopumā šī gada pirmajā ceturksnī iegūti par 1647 tonnām piena vairāk nekā pērn šajā laikā. Arī vidējais izslaukums no govju palielinājies par 80 kilogramiem, t. i., sasniedzis 1360 kilogramus piena.

Kā zināms, vidējie un kopējie rādītāji veidojas no katras mehānizētās slaukšanas meistares darba atsevišķi. Kuras tad bijušas veiksmīgākās?

Latvijas brūno govju šķirnes slaucumu vidū gan ar kopējo izslaucumu — 616 tonnas no 50 savas grupas govīm, gan ar vidējo izslaucumu no katras — 1234 kilogrami — stabili pirmajā vietā izvirzījusies Aizupiešu fermas mehānizētās slaukšanas meistare V. Kozlova. Bet labākais rezultāts vidējā izslaukuma kāpināšanā no katras brūnājas ir L. Džeriņai — 328 kilogrami piena. Taču vidējā iz-

slaukuma ziņā viņu tomēr apsteigusi un ierindojusies trešajā vietā Aizupiešu fermas mehānizētās slaukšanas meistare K. Mihajlova — 1200 kilogramu no gov. Arī kopumā šajā fermā vidējais izslaukums ir par 83 kilogramiem augstāks (1174 kilogrami) nekā Zaseku fermā. Tāpat kāpinājums te šogad lielāks, jo V. Ksendzovas un K. Baikovas otrpienes devušas krietnu kritumu.

Melnraibo govju slaucēju sacensībā gan lielākā kopieguve — 958 tonnas un augstākais tās kāpinājums — 181 tona piena, gan augstākais vidējais izslaukums no gov — 1717 kilogrami — ir lielfermas «Progress» mehānizētās slaukšanas meistarei I. Lazarevai. Otrs labākais vidējais izslaukums — 1673 kilogrami no gov. Trešā vieta vidējā izslaukuma ziņā ir L. Mūrnieci — 1651 kilogrami piena no gov.

Visaugstākos izslaukumus tradicionāli ieguvs melnraibo pirmieņu kopējas — gandrīz visām pāri 2300 kilogramiem no gov. Vispienīgākās tomēr bijušas A. Jūganovas koptās 29 raibaiņas — katrā vidēji trijos mēnešos devusi

2453 kilogramus piena un visas kopā — 716 tonnas piena. Otrs labākais vidējā izslaukuma rādītājs šajā grupā ir A. Loginovai — 2439 kilogrami un trešais — D. Mamedovai — 2356 kilogrami piena no gov. Viņa ir otrajā vietā piena kopieguvē — 598 tonnas no 25 savas grupas pirmieņiem.

Tik tālu par patikamo. Taču, pārskrienot darba kopsavilkuma rakstam, acis «ieķeras» arī vairākos mīnusus. Kur tie radušies, kāpēc? Cik tiem ir objektīvu cēloņu, cik — subjektīvu iemeslu?

Skaidrs, piemēram, ka pērn gadā lietainā vasara «nosūtusi» uz leju lopbarības vērtību, tas savukārt, atsaucies uz piena tauku saturu, kas negatīvi ietekmējis realizācijas procentu. Bet ne jau visu vainu par mīnusiem var novelt uz nelabvēlīgiem laika apstākļiem. Kādas ir kopsakarības dažā labā lejuplūdē, un kā tā pārvarama? Visvairāk tas noteikti rūp pašiem lopkopības darbiniekiem, un amats gods prasa ne tikai uzmanīgi izanalizēt katras atpalikšanas cēloni, bet arī meklēt ceļus tās novēršanai.

ŠKIRNES LOPU AUDZĒTAVU KONKURSSKATE

Pašlaik republikā notiek saimniecību un šķirnes lopu audzētavu konkursskate, kurā tiek vērtēti 1987. gada darbs. Mūsu kolhozagrofirma «Krasnij Oktjabrj» pirmo reizi piedalījās skatē kā melnraibo govju šķirnes audzētava, šīs tiesības tai piešķirtas pagājušā gada beigās. Šķirnes lopu audzētavu mērķis ir nodrošināt republikas ciltslietu stacijas ar vērtīgiem vaislas bulļiem. Tādā mūsu saimniecībai kā šķirnes govju audzētavai galvenais uzdevums ir iegūt un realizēt bulļi no govīm rekordistēm. Vis slaucamo govju ganāmpulks kolhozā sadalīts trijās grupās — šķirnes kodola grupa, izmantojamā grupa un brāķejamie dzīvnieki. Šķirnes kodolu veido labākās ganāmpulka govīs, potenciālās bulļi mātes. No visproduktīvākajām — elites kategorijas bulļu mātēm iegūst bulļi republikas slaucamo govju ganāmpulka uzlabošanai.

Augstāzīgākās melnraibās govīs kolhozā pārsvarā atrodas kompleksā «Progress». Tieši šeit izvietotas pirmās no ārzemēm iepirktais, importa govīs. Par augstu ganāmpulka ģenētisko potenciālu liecina 1987. gada rezultāti — no katras govīs vidēji izslaukti 5958 kilogrami piena ar tauku saturu 3,89 procenti. Nedaudz vairāk kā ceturtdaļa no kompleksa govīm ir bulļu mātes, no tām 23 ietilpst elites klases bulļu māšu grupā. Pārējinot pienā ar četrprocentīgu tauku saturu, Dānijas šķirnes bulļu mātes pēc pēdējās laktācijas noslēgšanās deva gadā 7052 kilogramus, bet Holandes šķirnes — 7139 kilogramus piena vidēji no katras.

PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumā par pasākumiem lopkopības ciltsdarba efektivitātes paaugstināšanā un tā organizācijas uzlabošanā, — kurš pieņemts 1986. gada decembrī, izvirzīts uzdevums no melnraibās ganāmpulka iegūt 6000—7000 kilogramus piena ar 3,6—3,7 procenti lielu tauku saturu. Mūsu ganāmpulka šķirnes kodola grupā jau pārsniegts šis līmenis. Tagad mūsu uzdevums — to noturēt un palielināt augstāzīgo lopu skaitu.

Lai varētu prasmīgi veikt ganāmpulka zooveterināro darbu, pastā-

vīgi jāanalizē, kādā stāvoklī ir šķirnes kodola grupa. Tāda analīze rāda, ka, pieaugot ražīgumam, ganāmpulkā veidojas tendence uz tauku satura samazināšanos piena. Tādā, sastādot apseklāšanas plānu, jāievēro, ka govīs, kas dod ļoti daudz piena, nepieciešams apliecināt ar bulļiem, kuri varētu uzlabot tauku saturu tajā.

Turklāt augsti produktīvajām govīm samazinās atražošanas funkcijas, tas ir, no tām grūtāk iegūt teļņus. Acīmredzot, tas ir izskaidrojams tādējādi, ka atbilstoši savām iedzimtajām īpašībām mūsu specializētās piena lopu ganāmpulks ražo ļoti daudz piena, taču ar barību nesņem atpakaļ piena ražošanai patērēto enerģiju. Tam sekas ir govju dzīvības un zooveterināriem darbiniekiem ir īpaši jāpiestrādā, lai iegūtu teļņus no labākajām govīm. Šis uzdevums ir pienīgi izpildāms, jo līdzās daudz pienīgajām govīm ar traucētu atražošanas ciklu ganāmpulkā ir ne mazums tikpat izcilu augstāzīgu, kurām šis cikls ir normāls un kuras ik gadus dod pa teļņam. Skaidrs, ka līdztekus zootehniskajiem (vecāku pāru izvēle, atļāve, brāķošana) un veterināriem pasākumiem (vitaminizācija, ārstēšana) liela nozīme šī uzdevuma izpildē ir arī ēdināšanai (tai jābūt pastiprinātai pēc atnešanās, cietstāvēšanas periodā nedrīkst dot skābarību utt.) un slaucējas attieksmei pret savas grupas labākajām govīm.

Augstāzīgo govju eksterjera rādītāji (skausta augstums, krūšu dziļums, krustu platums, krūšu apkārtmērs, aiz lāpstiņām, ķermeņa slīpais garums) krietni pārsniedz pārējo ganāmpulka lopu rādītājus. Tāpēc svarīgi ir izaudzēt lielus, spēcīgus atražojamos jaunlopus. Republikas agrārnieciskās komitejas konkursskates komisija, kas bija ieradusies saimniecībā aizvadītājā nedēļā, īpaši uzsvēra, ka nepieciešams apliecināt teles, kas sasniegušas ne mazāk kā 380—400 kilogramu svaru.

Jelena KOROTKOVA, ciltlietu zootehniķe

Lopkopju sacensība 1988. gada I ceturksnī

Vārds, uzvārds	Govju skaits grupā	Vidējais izslaukums no gov	+ vai — salīdz. ar to pašu laiku pērn
Irina Pisuka	47	1131	—
Anisija Kirilova	48	1066	45
Lidija Serkova	49	1179	165
Veronika Šmeikste	48	1032	-26
Veronika Kozlova	50	1234	129
Anna Meluškāne	50	1122	120
Lidija Ručica	50	1164	29
Kirjana Mihailova	49	1200	-122
Aizupiešu lielfermā	391	1174	83
Zinaida Trofimova	48	1615	26
Zenta Juhņeviča	43	1322	69
Jadviga Lepuka	44	1590	175
Vija Čonka	36	1564	32
Baibu fermā	171	1550	105
Lidija Fjodorova	30	1220	-203
Valerija Smukša	31	1123	-89
Vera Golubeva	32	1625	-112
Zabegu fermā	93	1326	-87
Marija Čakule	11	2296	x
Valentīna Sidorova	7	2302	x
Alvīne Mikulāne	5	2300	x
Leiniņu fermā	23	2299	x
Jalīna Bahanova	33	1121	-704

Antonina Stepankova	32	1211	-823
Uljana Amosova	29	1167	-879
Dunītiņu fermā	94	1166	-802
Antonina Loginova	7	2439	x
Feklinija Danilova	27	1591	-148
Zoja Tumašova	26	1673	314
Anastasija Jūganova	29	2453	x
Džuma Mamedova	25	2356	x
«Progress-1»	128	2024	x
Jūlija Bobrova	51	1559	59
Jefrosinija Kapustenoka	54	1365	209
Marija Lazareva	56	1717	278
Nadežda Turubanova	54	1288	-60
Leokādija Mūrniece	55	1651	50
Jevdokija Trofimova	55	1405	284
Valentīna Mihailova	57	1420	201
«Progress-2»	382	1486	146
Lielfermā «Progress»	510	1620	269
Lūcija Džeriņa	45	1166	328
Feodosija Guļbinova	47	1233	309
Kira Baikova	55	841	-281
Valerija Ksendzova	51	1163	-319
Zaseku fermā	198	1091	37
Veneranda Erte	25	1134	x
Zinaida Pastare	32	1125	-116
Liello Rumpu fermā	57	1183	x
Saimniecībā	1544	1360	80

NO LASĪTĀJU POĒTISKAJĀM BURTNĪCĀM

Dubnas valsis

KAd Vārkavas plāvās pures zied
Un migla no ūrumiem ceļas,
Bērnības takās gribas man iet, —
Sevim te spēku es smelos.

Dubna gadsimtiem teiksmainos krastos
Latgales dziesmu šūpo.
Vārdus tik mīļus un neparastus
Atkāro manas lūpas.

Miers un klusums allaž te mīt,
Var noreibt no ieviedu tvana.
Uz šejieni atnākt gribas man rīt
Līdz tev, bērniņa mana.

Dubna gadsimtiem teiksmainos krastos
Latgales dziesmu šūpo.
Vārdus tik mīļus un neparastus
Atkāro manas lūpas.

Dzimtenes plašumos dziesma skan,
Atbalso zaļajās bērziņos.
Uz šejieni atnākt gribas vēl man
Atveldzēt gurušo sirdi.

Dubna gadsimtiem teiksmainos krastos
Latgales dziesmu šūpo.
Vārdus tik mīļus un neparastus
Atkāro manas lūpas.

Jasmuižai

Parasts ciems. Parasti ļaudis.
Un parasti viņu valodas rīt.
Parasti laiki. Parasta dzīve
Un parastas dziesmas tauta dzied.
Parasta zeme. Parastas rūpes.
Un parasts katram savs darbs.
Neparasts ir tikai cieņa nosaukums.
Jasmuiža.

No šejienes pasaulē izgājs Rainis.

Es nevaru aiziet no tevis, Latgale,

Kā aiziet no viesību galda.
Man tavas bēdas jāizbēda
Un jādalās tavos priekos.

Te man dzīvot, kur šūpulis kārts,
Tavu skaistumu vairot un post.
Te audzināt bērnu un te man mirt
Ar sentēvu dainu uz lūpām.

Tavā mīlā man palikt lemts
Uzticīgam līdz galam.

Jānis GURGONS

SPORTS

Preiļu BJSS kausu izcīnīja vieglatlētikā jaunie sportisti mērojās spēkiem četrās vecuma grupās. Atzīstami startēja arī Riebiņu vidusskolas pārstāvji.

2.-3. klašu vieglatlēti izcīnīja kausu. Komandā bija Juris Verza, Andrejs Trofimovs, Aija Kavinska un Santa Nemiro. Viņi sacentās 30 m skrējienā, 3x10 m atspoles skrējienā, astoņsoļi, tāllēkšanā no vietas. Pēc daudzdzīņas principa par uzvarētāju

meiteņu konkurencē kļuva Aija Kavinska, kas vislabāk startēja 30 m skrējienā un tāllēkšanā no vietas. Zēniem kopvērtējumā otro vietu izcīnīja J. Verza, bet A. Trofimovs ierindojās trešajā vietā. Viņi kļuva par uzvarētājiem arī 4x250 m stafetes skrējienā.

4.-5. klašu grupā Sanita Struka izcīnīja pirmo vietu 30 m barjer-skrējienā.

6.-7. klašu komanda ierindojās otra-

jā vietā. Kā perspektīvus vieglatlētus sevi parādīja Juris Mikuļāns un Ina Maksimova.

Jaunie vieglatlēti tagad gatavojas pavasara krosiem, un tad jau būs klāt arī spartakiāde vieglatlētikā, savu varēšanu centīsies pierādīt arī mūsu skolas jaunie sportisti.

Leonīds VALDONIS,
Riebiņu vidusskolas fiziskās audzināšanas skolotājs

MĀKSLAS DIENAS — 88

Stils — tas ir cilvēks pats

Tiem, kas regulāri apmeklē mākslas izstādes, jau tikai acis gleznai uzmetot, bieži vien skaidrs, kas ir autors. Jo katram īstam māksliniekam ir savs «rokraksts», savs stils, ko grūti sajaukt ar citiem. Kad 7. aprīlī Līvānu eksperimentālajā koksnes konstrukciju rūpnīcā Latvijas PSR Tautas māksliniece Džemma Skulme runāja savas izstādes atklāšanā, viņa pieskārsās arī gleznotāju pieejas dažādībai, salīdzinot savu un Vitolda Svirka manieri.

— Pieņemiet mūs tāds, kādi esam, — viņa teica.

Džemmas Skulmes trauksmainie akvareļi liek domāt, ka māksliniecei glezniecībā būtisks ir dzīves, skaistuma noslēpuma atklāšanas process.

Tajā pašā dienā Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā atklājot talsenika Frici Makstnieka darbu izstādī, Latgales mākslinieku organizācijas priekšsēdētājs Osvalds Zvejsalnieks nosauca viņu par savu «draugu un cīņubiedru», jo abi vienā kursā studējuši Mākslas akadēmijā. Pēc tās absolvēšanas Fricis Makstnieks nenobijās no gleznotāju vidū pagaidām vēl nepopulāra dzīves ceļa turpinājuma — viņš sāka strādāt par tēlotājas mākslas jeb, vienkāršāk izsakoties, zīmēšanas skolotāju masu skolā. Bez tam viņš saviem audzēkņiem pasniedz mākslas un kultūras vēsturi.

Apskatot Frici Makstnieka izstādī, bija jāsecina, ka pedagoga darbs viņam nav liedzis visai daudzpusīgi arī pašam darboties mākslā. Aina, no kurām daļa bija atmiņas par aizvadītā gada plenēru Preiļu rajonā, dzīvie, krāsu priekā mirdzošie ziedi, dažī portreti, zīmējumi, karikatūras... Šī pagaidām ne pārāk bieži izstādēs redzētā mākslinieka rokrakstā saista sirsniņa un labestīgs humors — tas, kas jautās arī viņa ievadvārdos izstādes atklāšanā. Jo stils — tas jau ir cilvēks pats.

Attēlos: Fricis Makstnieks. Daļa no izstādes ekspozīcijas.

Lilijas LAUCES teksts,
Jāņa SILICKA foto.

Unikāli putni

Stāsta, arī mūsu Latvijā kādreiz medijamo putnu sarakstos bijuši fazāni. Tagad presē izvērsusies polemika par to, vai šos putnus no jauna ievest, aklimatizēt un palaist brīvībā. Šīs idejas piekritējiem asi stājas pretī tie, kuri apgalvo, ka lēnīgie putni itin viegli kļūst par laupījumu plēšgajiem zvēriem, malu medniekiem, citiem vārdiem, dārgais un nopietnais darbs izrādīsies vēlīgs.

Būtu jau interesanti sastapties ar kādu savvaļas fazānu. Līdz šim tos izdevies redzēt vienīgi zooloģiskajā dārzā un Barkavas padomju saimniecības putnu fermā, kur tos turēja augstu ciemiņu priekam un vēderam. Tagad fazānu māja stāv tukša.

Plaša fazānu audzētava ierīkota pie Muhrani ciema netālu no Tbilisi — rezervāts, kura teritorijā uzcelta audzētava gadā dod ap 50 tūkstošiem jaunputnu. Speciālisti uzskata, ka šajā republikā fazānus drīz varēs medīt. Tātad, tur no runām jau pārgājuši pie darbiem.

Slavenais zviedru zinātnieks K. Līnejs uzskatīja, ka fazāni ir «putni no Kolhīdas», tātad, varbūt pienāks laiks, kad atkal tie būs jāievie no turienes, respektīvi — no Grūzijas. Taču vārds «fazāns» latīņu valodā nozīmē putnu, kas nāk no Fazu krastiem — tagadējā Rioni. Tieši no turienes savus putnus ievēduši gruzīni. Teikas vēsta, ka skaistie putni te jau mituši pirms vairāk nekā trim tūkstošiem gadu, bet Eiropā parādījusies reizē ar «zelta aunādu». Tagad mūsu kontinentā ir ap pussimta sugu.

Pašlaik slavenāki putni pie mums ir medņi un rubeņi. Tiklīdz nokūst sniegs mežu norās, klajumiņos, šie lielle un skaistie putni sāk savu pavasara riestu.

Bet arī šo putnu kļūst aizvien mazāk. Rakstos atrodamas liecības, ka mūsu gadsimta sākumā katrs mednieks varējis mājās pārnest trīs medņus vai sešus rubeņus, tagad vari nostaigāt visu rītu un neredzēsi nevienu. Bet mednieki, izrādās, nav galvenie vaininieki — izzūd plašie sūnekļi, ogulāji, skuju koku meži, kur šiem putniem bija barības bāze, savairojušies meža cūkas, jenoņsuņi, lapsas, kas iznīcina olas un mazuļus.

Izveidojusies nevēlama populācijā — rubeņu un medņu hibrīdi rakeļi, kuri izskata ziņā ir kaut kas vidējs starp medni un rubeņi. Tēviņi riesta laikā ir ļoti aktīvi, pirmie uzskā cīņās ar konkurentiem.

APSVEICAM!

Saulē rasu apzeltīja,
Jau stāvēju firmumā;
Kad saulīte jūrā brida,
Es darbiņu nodziedāju.

Latviešu tautasdziesma
65 gadu jubilejā sirsniņģi apsveicam
čaklos darba darītājus

ALBERTU VJAKSI,
ANNU SELEZNEVU,
pateicamies par Jūsu pūlēm kolhoza
labā, vēlām labu veselību un daudz
jaunu panākumu!

Kolhozagrofīmas valde un sabiedriskās organizācijas.

Lai deniņš skar salnas baltums skarbs,
Mūs tomēr jaunība uz priekšu vada,
Jo mūsu sapņi, mūsu brāzmais darbs,
Un mūsu mīla maija dienām rada.

Andris Vējš
Kolhozagrofīmas «Krasnij Oktjabrj» valde, partijas, arodbiedrības
un komjaunatnes komitejas sirsniņģi
sveic cietes rūpnīcas strādnieci

LIDIJU PAUKOVU
55 gadu jubilejā. Vēlam vēl ilgi
un ražīgi strādāt sabiedrības
labā.

LĪDZJŪTĪBAS

Vēl galā nav darbi,
Vēl nebeidzas dziesma,
Iejaucās liktenis skarbs —
Nodzisa dzīvības liesma.

Jānis Sirmbārdis
Kolhozagrofīmas valde un sabiedriskās organizācijas izsaka dziļu
līdzjūtību ANASTASIJAS STOLAROVAS
PIEDERĪGAJIEM sakarā ar
viņas priekšlaicīgo nāvi.

Agrofīmas «Krasnij Oktjabrj» valde,
partijas, arodbiedrības un komjaunatnes
komitejas izsaka līdzjūtību
LIDIJAI FJODOROVAI sakarā ar
mātes nāvi.

Redaktors A. RANCĀNS

